

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 5 Δεκεμβρίου 2018

Καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική: ευέλικτο εργαλείο για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, αλλά χωρίς εστίαση, δηλώνουν οι ελεγκτές

Το καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική αποτελεί ευέλικτο εργαλείο για την παροχή βοήθειας σε τομείς όπως τα τρόφιμα, η εκπαίδευση, η υγεία, η ασφάλεια και η βιώσιμη ανάπτυξη, σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Εντούτοις, οι στόχοι του είναι υπερβολικά γενικοί για την καθοδήγηση των δράσεων στις περιοχές της Αφρικής, και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αντιμετώπισε δυσκολίες στη μέτρηση του βαθμού στον οποίο το ταμείο πέτυχε τους στόχους του. Οι ελεγκτές διαπίστωσαν επίσης αδυναμίες στην εφαρμογή του ταμείου και επισημαίνουν ότι τα έργα σημείωσαν καθυστερήσεις παρόμοιες με εκείνες που σημειώνουν αυτά υλοποιούνται μέσω της παραδοσιακής αναπτυξιακής βοήθειας.

Το καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική δημιουργήθηκε το 2015, με σκοπό να προωθήσει τη μακροπρόθεσμη σταθερότητα και να αντιμετωπίσει τα βαθύτερα αίτια της παράνομης μετανάστευσης και του εκτοπισμού ατόμων στην Αφρική. Επί του παρόντος, το ταμείο αξιοποιεί από κοινού 4,1 δισεκατομμύρια ευρώ και υποστηρίζει δραστηριότητες σε 26 χώρες που βρίσκονται σε τρεις περιοχές της Αφρικής: στο Σαχέλ και στη λίμνη Τσαντ, στο Κέρας της Αφρικής και στη Βόρεια Αφρική. Οι ελεγκτές αξιολόγησαν αν το εν λόγω ταμείο σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε με ικανοποιητικό τρόπο. Εξέτασαν έργα στον Νίγηρα και τη Λιβύη, ήτοι στις χώρες στις αντίστοιχες περιοχές των οποίων διατέθηκαν οι περισσότεροι πόροι.

«Το καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική αποτελεί ένα ειδικό εργαλείο έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση της μετανάστευσης», δήλωσε η Bettina Jakobsen, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδια για την έκθεση. «Δεδομένων των πρωτοφανών δυσκολιών και του διακυβευόμενου προϋπολογισμού, το ταμείο θα έπρεπε να είναι περισσότερο εστιασμένο και να κατευθύνει τη στήριξη προς συγκεκριμένες δράσεις που θα είχαν πιθανώς μετρήσιμο αντίκτυπο.»

Οι στόχοι του καταπιστευματικού ταμείου διατυπώθηκαν όσο το δυνατόν γενικότερα, ώστε οι περισσότερες δράσεις να θεωρούνται επιλέξιμες για χρηματοδότηση. Μολονότι το χαρακτηριστικό αυτό σήμαινε ότι το ταμείο μπορούσε να προσαρμόζει τη στήριξή του ώστε να ανταποκρίνεται σε

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

διαφορετικές και μεταβαλλόμενες καταστάσεις, ήταν λιγότερο χρήσιμο για την καθοδήγηση της δράσης στις συγκεκριμένες περιοχές, καθώς και για τη μέτρηση του αντικτύπου. Η Επιτροπή δεν ανέλυσε διεξοδικά ούτε προσδιόρισε ποσοτικά τις ανάγκες, δεν διευκρίνισε ποιες κρίσεις προοριζόταν να αντιμετωπίσει το ταμείο, ούτε τα μέσα που είχε στη διάθεσή του. Τα στοιχεία περιορίζουν την ικανότητά της να αποδεικνύει ότι καθορίστηκαν οι ορθές προτεραιότητες και ότι οι εγκεκριμένες δράσεις είναι οι πλέον ενδεδειγμένες για την ικανοποίηση των αναγκών. Επιπροσθέτως, η από κοινού αξιοποίηση των πόρων και των ικανοτήτων των δωρητών δεν έχει φθάσει ακόμη σε αρκετά αποτελεσματικό επίπεδο.

Το ταμείο δρομολόγησε έργα ταχύτερα από ό,τι τα παραδοσιακά μέσα αναπτυξιακής βοήθειας και, συνολικά, μπόρεσε να επισπεύσει την υπογραφή των συμβάσεων και την πληρωμή των προκαταβολών, ωστόσο θα αναμενόταν ακόμη μεγαλύτερη ταχύτητα από ένα εργαλείο αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών. Στην πραγματικότητα, το ταμείο αντιμετώπισε προκλήσεις παρόμοιες με εκείνες που προκύπτουν όταν τα έργα υλοποιούνται μέσω παραδοσιακών μέσων και οι οποίες καθυστερούν την υλοποίησή τους. Οι ελεγκτές διαπίστωσαν επίσης επανειλημμένες καθυστερήσεις σε έργα που αφορούσαν τομείς όπως η ασφάλεια και η διαχείριση των συνόρων.

Οι διαδικασίες επιλογής των έργων παρουσίαζαν διαφορές μεταξύ των περιοχών. Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των προτάσεων δεν ήταν πάντοτε σαφή ούτε τεκμηριώνονταν σε κάθε περίπτωση, και το συγκριτικό πλεονέκτημα της χρησιμοποίησης του καταπιστευματικού ταμείου έκτακτης ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική για τη χρηματοδότηση έργων δεν αναλυόταν πάντοτε επαρκώς. Οι ελεγκτές εντόπισαν παραδείγματα έργων που αντιμετώπιζαν ανάγκες παρόμοιες με εκείνες που αντιμετώπιζαν άλλα μέσα της ΕΕ, κατάσταση που εμπεριέχει τον κίνδυνο αλληλοεπικάλυψης με άλλες μορφές στήριξης της ΕΕ.

Οι στόχοι των έργων συχνά δεν ήταν συγκεκριμένοι ούτε μετρήσιμοι και από τους δείκτες επιδόσεων απουσίαζαν οι τιμές αναφοράς. Οι τρεις περιοχές χρησιμοποιούν διαφορετικά συστήματα για την παρακολούθηση των επιδόσεών τους, επειδή το κοινό σύστημα δεν έχει τεθεί ακόμη σε λειτουργία. Αυτός ο μεγάλος αριθμός πληροφοριών και συστημάτων παρακολούθησης δεν επιτρέπει την εξαγωγή μιας ενιαίας συνολικής εικόνας των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική, στο σύνολό του. Δεδομένου ότι διακυβεύονται εν προκειμένω 3,7 δισεκατομμύρια ευρώ ενωσιακών πόρων, η δυνατότητα μέτρησης των επιδόσεων αποτελεί σημαντική πτυχή της λογοδοσίας, δηλώνουν οι ελεγκτές.

Τα ελεγχθέντα έργα βρίσκονταν σε πρώιμο στάδιο υλοποίησης, ωστόσο είχαν αρχίσει να παράγουν εκροές. Το καταπιστευματικό ταμείο έχει συμβάλει στην προσπάθεια μείωσης του αριθμού των παράνομων μεταναστών που περνούν από την Αφρική στην Ευρώπη, αλλά η συμβολή του αυτή δεν μπορεί να μετρηθεί με ακρίβεια.

Οι ελεγκτές διατυπώνουν σειρά συστάσεων προς την Επιτροπή για τη βελτίωση της ποιότητας των στόχων, την αναθεώρηση των διαδικασιών επιλογής των έργων, καθώς και τη λήψη μέτρων για την επίσπευση της υλοποίησης και τη βελτίωση της παρακολούθησης.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Το καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική είναι μακράν το μεγαλύτερο από τα τέσσερα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ μέχρι σήμερα: επί του παρόντος, διαθέτει συνολικά 4,1 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 3,7 δισεκατομμύρια προέρχονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης. Τα κράτη μέλη της ΕΕ, η Νορβηγία και η Ελβετία έχουν

συνεισφέρει 451 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων η Γερμανία και η Ιταλία συνεισέφεραν έκαστη άνω των 100 εκατομμυρίων ευρώ.

Το ΕΕΣ παρουσιάζει τις ειδικές εκθέσεις του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της ΕΕ, καθώς και σε άλλους ενδιαφερομένους, όπως τα εθνικά κοινοβούλια, παράγοντες του αντίστοιχου κλάδου και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών. Στη συντριπτική πλειονότητά τους, οι συστάσεις που διατυπώνουμε στις εκθέσεις μας υλοποιούνται. Αυτό το υψηλό ποσοστό αποδοχής τους αποδεικνύει τον θετικό αντίκτυπο του έργου μας στους πολίτες της ΕΕ.

Η ειδική έκθεση αριθ. 32/2018, με τίτλο «Καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αφρική: ευέλικτο αλλά χωρίς εστίαση» είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ eca.europa.eu σε 23 γλώσσες της ΕΕ.
